

Chăm sóc phát triển: Bước đầu tiên trong phòng ngừa rối loạn phát triển ở trẻ sơ sinh non tháng

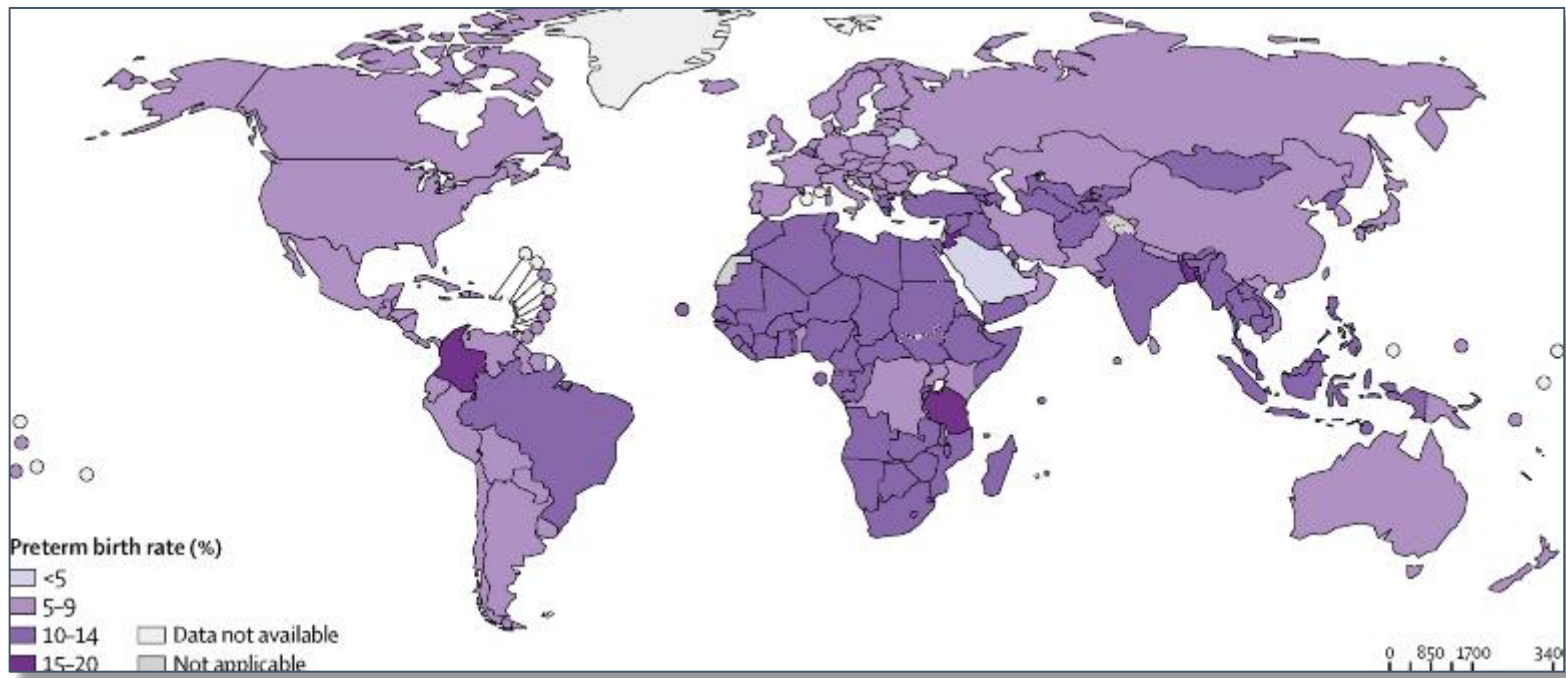
Pr Jacques Sizun

Đại học Toulouse

Trung tâm đào tạo NIDCAP

Thực trạng

Sinh non

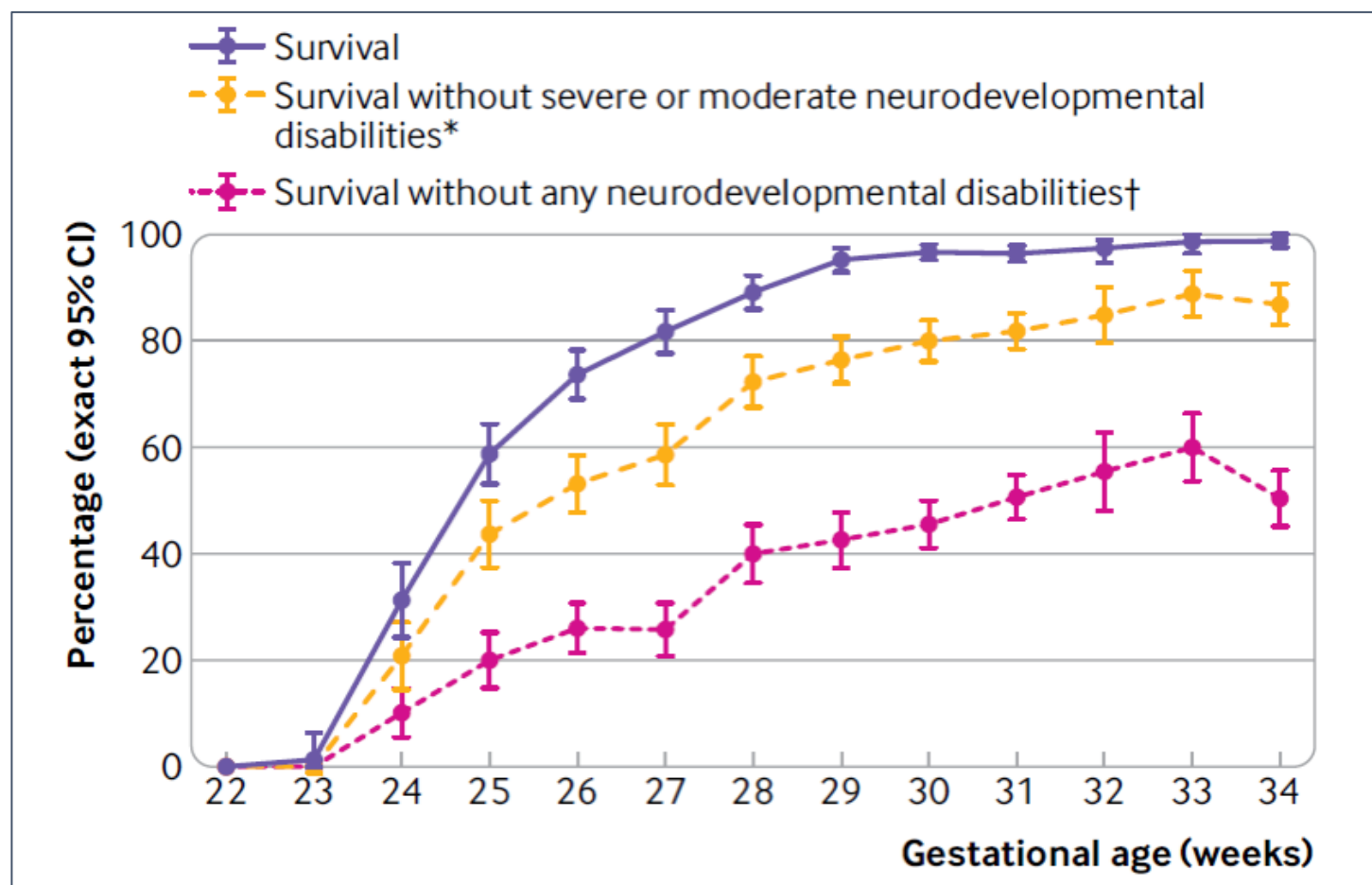

- tỉ lệ 1/10 ca sinh
- Vấn đề sức khỏe cộng đồng
- Tiến bộ y học ⑨ cải thiện sự sống sót
- **Tuy nhiên**
 - Trẻ: Khó khăn trong phát triển thần kinh về sau
 - Cha mẹ: Sang chấn tâm lý

Neurodevelopmental outcomes at age 5 among children born preterm: EPIPAGE-2 cohort study

thebmj | *BMJ* 2021;372:n741

Véronique Pierrat,^{1,2} Laetitia Marchand-Martin,¹ Stéphane Marret,^{3,4} Catherine Arnaud,^{5,6,7}

Tiên lượng thần kinh - trí tuệ: các yếu tố ngoài y tế

- Giới tính
- Môi trường gia đình
 - Vị trí xã hội
 - Trình độ giáo dục
 - Tình trạng tâm lý
- Dinh dưỡng
- Môi trường sớm

Tiên lượng thần kinh - trí tuệ: các yếu tố ngoài y tế

- Giới tính
- Môi trường gia đình ⑨ cần hỗ trợ tâm lý - xã hội
 - Vị trí xã hội
 - Trình độ giáo dục
 - Tình trạng tâm lý
- Dinh dưỡng ⑨ sữa mẹ
- Môi trường sớm ⑨ chăm sóc phát triển

Chăm sóc phát triển

Các chiến lược về **môi trường**
và **hành vi** nhằm cải thiện sự
phát triển của trẻ trên các
phương diện:

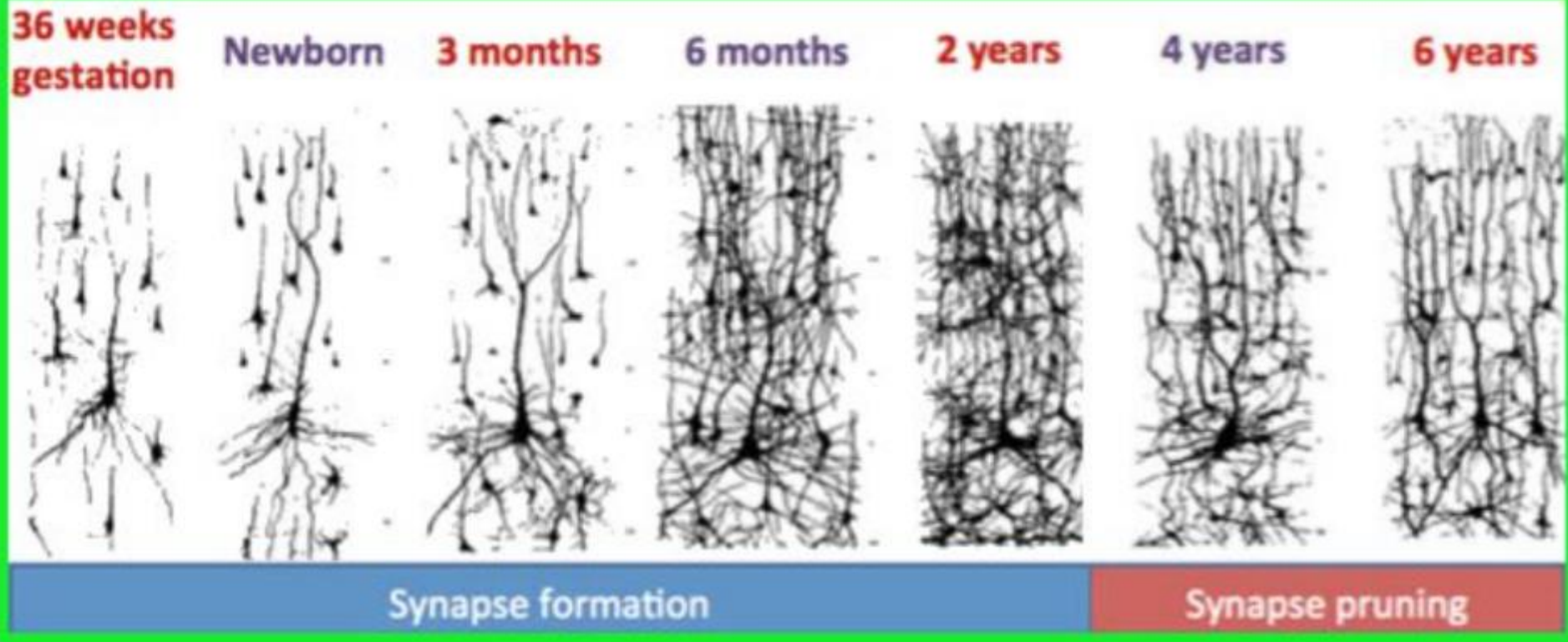
- Sinh lý học
- Thần kinh học
- Hành vi
- Các mối quan hệ

© Tôi nói với bạn, hãy nhìn tôi!
Dr N. Ratynski / N Herrenschmidt / Ed Sparadrap

Cơ chế

Thần kinh học và tâm lý phát triển

Seeman et. al: Synapse 1987: 1:399-404.

«Bất cứ điều gì được đưa vào trong giai đoạn quý giá này sẽ trở thành nền tảng cho mọi học tập trong tương lai, và bất cứ điều gì không được sử dụng sẽ bắt đầu bị loại bỏ...»

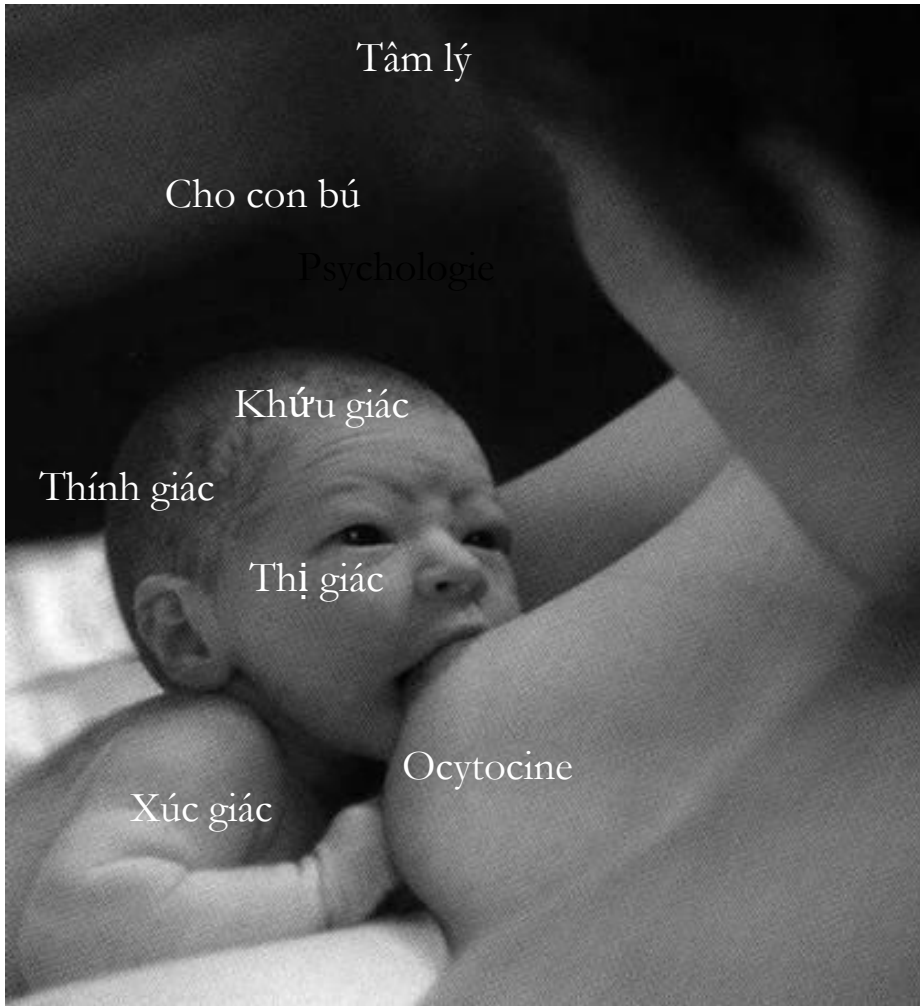
Seeman et. al: Synapse

Cửa sổ hành động
«1000 ngày đầu»

«Bất cứ điều gì được đưa vào trong cửa sổ hành động này sẽ trở thành nền tảng cho mọi hành động tương lai, và bất cứ điều gì không được sử dụng sẽ bắt đầu bị loại bỏ...»

Tâm lý phát triển

Gắn kết - Gắn bó

Bowlby

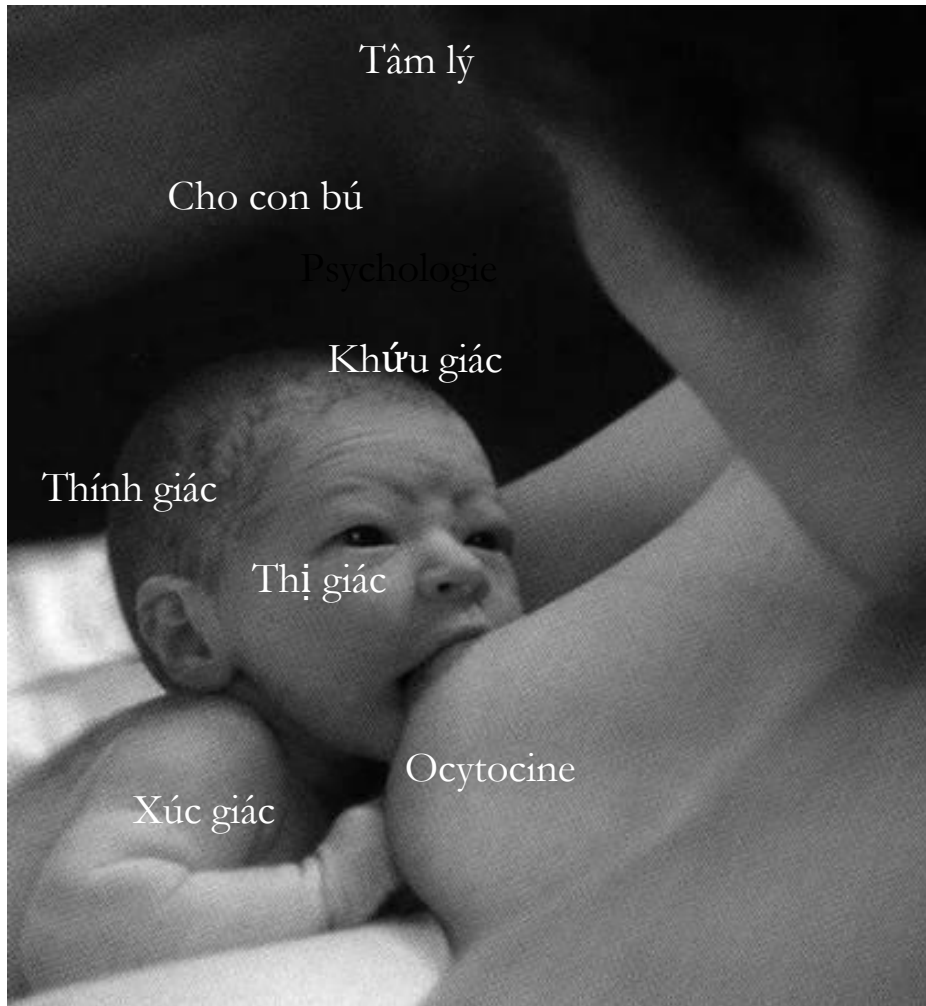
- Gắn kết và gắn bó: nền tảng phát triển con người (J. Bowlby)
- Dựa trên:
 - Yếu tố cảm xúc và tâm lý
 - Các kênh cảm giác
 - Hệ thống thần kinh – nội tiết phức tạp

Gắn bó và cơ chế thần kinh – nội tiết

Olza-Fernández I. *Front Neuroendocrinol* 2014 Apr

Gắn kết – Gắn bó

Bowlby

- Gắn kết và gắn bó: nền tảng phát triển con người (J. Bowlby)
- Cần có
 - Sự gần gũi về thể chất và cảm xúc
 - Phản ứng thích hợp với tín hiệu hành vi của trẻ

Trẻ sơ sinh non tháng trong đơn vị hồi sức tích cực

- Các kích thích có phù hợp với sự hình thành synap thần kinh?
- Gần gũi về thể chất?
- Gần gũi về cảm xúc?

Chiến lược

Chiến lược dựa trên:

- triết lý («chăm sóc lấy gia đình làm trung tâm»

- bằng chứng khoa học («y học chứng cứ»)

Eight principles for patient-centred and family-centred care for newborns in the neonatal intensive care unit

Jean-Michel Roué, Pierre Kuhn, Maria Lopez Maestro, Ragnhild Agnethe Maastrup, Delphine Mitanchez, Björn Westrup and Jacques Sizun

Arch Dis Child Fetal Neonatal Ed published online April 18, 2017

Table 1 Evidence for the eight principles for family-centred care

No	Standard	Nature of evidence (ref)
1	Free 24 hours/24 parental access	Human approach
2	Psychological parental support	Meta-analysis
3	Pain management	Meta-analysis
4	Environmental influences	Observational studies Meta-analysis
5	Postural support	Meta-analysis
6	Support of skin to skin	Meta-analysis
7	Lactation and breastfeeding support	Meta-analysis
8	Sleep protection	Animal studies

Chiến lược kép

Chiến lược	Chương trình	Tác động ngắn hạn	Tác động lâu dài
Lấy phụ huynh làm trung tâm (Giáo dục, hỗ trợ, tham gia)	FiCare	Tăng cân Nỗi lo của cha mẹ khi cho con bú	?
Lấy trẻ em và gia đình làm trung tâm (quan sát hành vi, cha mẹ = người đồng điều phối)	NIDCAP	Thời gian thở oxy Thời gian nằm viện	Sự phát triển lúc 9 và 12 tháng tuổi Tuổi đến trường

Family integrated care: Supporting parents as primary caregivers in the neonatal intensive care unit

Chandra Waddington¹ | Nicole R. van Veenendaal^{2,3} | Karel O'Brien⁴ | Neil Patel⁵ | for the International Steering Committee for Family Integrated Care*

ACTA PÆDIATRICA NURTURING THE CHILD

The newborn individualised developmental care and assessment program: A model of care for infants and families in hospital settings

Dorothy Vittner ✉ Samantha Butler, gretchen Lawhon, Deborah Buehler

Chương trình Đánh giá và Chăm sóc Phát triển Cá nhân hóa cho Trẻ sơ sinh (NIDCAP)

- Quan sát hành vi của trẻ
- Thảo luận với cha mẹ và nhân viên y tế về mục tiêu phát triển cụ thể
- Xây dựng kế hoạch chăm sóc cá nhân hóa (môi trường, tư thế, chăm sóc)
- Cha mẹ là đồng điều phối
- Có cơ sở khoa học chứng minh

Effectiveness of interventions on early neurodevelopment of preterm infants: a systematic review and meta-analysis **BMC Pediatrics**

Marilyn Aita^{1,2,3*}, Gwenaëlle De Clifford Faugère^{1,2}, Andréane Lavalée^{1,2}, Nancy Feeley^{3,4,5}, Robyn Stremle^{6,7}

Newborn Individualized Developmental Care and Assessment Program (NIDCAP) — Family-centered developmentally supportive care ☆

Björn Westrup*

Early Human Development (2007) 83, 443–449

NIDCAP: Các trung tâm đào tạo

Kết luận

- Cần điều chỉnh môi trường cảm giác của trẻ sơ sinh nằm viện
- Tầm quan trọng của quan sát hành vi trẻ sơ sinh
- Lòng ghép cha mẹ vào
- Đào tạo nhân viên y tế

